



KOMMUNEPLAN- SAMFUNNSDELEN 2012 – 2024.

Høylandet Kommune



6. april 2011- korrigeret etter høring.

KOMMUNEPLAN- SAMFUNNSDELEN 2012 – 2024.

Høylandet Kommune

1. INNLEDNING.

1.1 Om kommuneplanen

Det formelle lovgrunnlaget for kommuneplanen finnes i plan- og bygningsloven hvor det heter:

§ 11-1. Kommuneplan.

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Det kan utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder.

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen.

§ 11-2. Kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

For utarbeiding og vedtak av kommuneplanens samfunnsdel gjelder §§ 11-12 til 11-15.

§ 11-3. Virkningen av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egen virksomhet og for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen.

Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Kommuneplanen for Høylandet kommune for perioden 2012 – 2024 omfattes av følgende dokumenter:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2012 – 2024 som beskriver visjon, satsingsområder med hovedområder og delmål.
- Arealplan for Høylandet kommune for 2012 – 2024.

Planprogrammet for kommuneplanarbeidet ble vedtatt av Kommunestyret 25.03.2010. Her er beskrevet satsingsområder med utfordringer som planarbeidet skal ha fokus på.

Styringsgruppa og kommunestyret har hatt arbeidsmøter i mai og november hvor mål og delmål under satsingsområdene er utarbeidet. Administrasjon har utarbeidet grunnlagsmaterialet og vedlagte utredninger.

Medvirkning. Kommunestyret hadde i 2010 2 stk arbeidsmøter det hoveddelen av planen ble utarbeidet. En har således hatt en bred politisk medvirkning. Utarbeidelsen ble gjort allment kjent og bl. a. ungdomsrådet kom med konstruktive innspill. I høringsperioden mener en også å ha fått god bekjentgjøring i kommunen. Tidsrommet falt sammen med perioden for årsmøter i lag og foreninger og planforslaget nådde derfor mange interessegrupper. Videre ble planens hovedpkt. bekjentgjort i Herva (lokal avis), denne når alle husstander samt en del som bor utenfor kommunen. Kommunens hjemmeside ble benyttet og kommunes facebookside. Selv om en ikke har hatt de tradisjonelle folkemøtene mener en å ha oppnådd ønsket medvirkning fra innbyggerne i planprosessen.

1.2 Kort om Høylandet kommune

Midt i Norge og nord i Nord- Trøndelag ligger Høylandet kommune med sine 1270 innbyggere.

Med et areal på 736 km² har hver innbygger har "god plass", ca. 2 personer pr. km². Nabokommunene er Namsskogan, Grong, Overhalla, Fosnes, Nærøy og Bindal (Nordland).

Namdalen har 3 regioner hvor Høylandet er en av seks kommuner i Indre Namdal regionen.

Som ellers i Namdalen har kommunen en rik og frodig natur, der landbrukets kulturlandskap preger landskapsbildet.

Høylandet kommune er best kjent som stedet der Norsk Revyfestival blir arrangert. Revy preger også stedets gjestegård som heter Revyrikets Gjestegård. I tilknytning til gjestegården finner du [Norsk Revyfaglig Senter](#).

I 2006 ble det åpnet et nytt rehabiliteringssenter - [Namdal rehabilitering - Høylandet](#). Dette rehabiliteringssenteret er eid av 15 namdalskommuner, samt Bindal kommune.

Landbruk er den viktigste næringen på Høylandet. Gjennom si sterke tilknytning til landbruket og utmarka er hållingen (som vi innfødte kaller oss) jordnær og sindig. Hållingen er imidlertid også kjent for å være utradisjonell og stolt. Det utradisjonelle kommer kanskje best fram gjennom etableringen av [Norsk Revyfestival](#) og [Norsk Revyfaglig Senter](#).

FabLab nr. 2 i Norge ble etablert på Høylandet i 2008. En av årsakene til at de valgte å etablerte seg her er at Høylandet er kjent for kreativitet og "galskap" her kan alt skje. FabLab-konseptet springer ut fra ett av verdens mest anerkjente teknologiuniversitet - Massachusetts Institute of Technology (MIT)

Pr. i dag finnes det ca 50 FabLaber rundt om i verden. De fleste er de knyttet opp i et videokonferansenettverk for å skape samarbeid og kompetanseutveksling over hele verden.

Dette nettverket er Høylandet en del av.

Relativt mange av våre innbyggere må pendle til nabokommuner eller også lengre unna for å arbeide. Dette er ikke den ideelle situasjonen, men er nødvendig for å skaffe seg inntekt.

Høylandet har et godt utbygd kulturliv utover revysatsingen. Med gode arenaer som regionalt kulturbygg, fine løypenett for skiaktivitet, skytebane, idrettsanlegg, nærmiljøanlegg etc., blomstrer både sceneaktiviteter, musikk og idrettsliv.

De kommunale tjenestene er godt utbygd. Vi har full barnehagedekning, god [skole](#) med idrettsbygg, basseng og bibliotek. Gode tjenester gis innen eldreomsorgen, både i institusjon og hjemmebaserte tjenester.

Kommunen har også god bredbånddekning.

Det finnes mange varierte tilbud på boligtomter i Høylandet. Alt fra gratis tomter i kommunale boligfelt til spredte boligtomter.

Dette gjør at Høylandet er en god plass å bo, med sikre og trygge sosiale nettverk, gode oppvekstvilkår, rikt kulturliv og god plass i en ren, frodig natur.

2. HØYLANDET KOMMUNE I 2022- EN FRAMTIDSBEKRIVELSE

Folketall:

Ser en på de offisielle tallene fra SSB ved valg av middels parametre kan vi forvente en liten vekst til 1280 innb. i 2013. Deretter peker pilen nedover til 1245 innb. i 2024. Dette er ingen dramatisk nedgang, men likevel merkbart og negativt. Et folketall som går nedover gir negative ringvirkninger og pessimistiske holdninger.

Antall innbyggere over 67 år vil øke noe i planperioden.

En liten kommune med svakt næringsgrunnlag er også sårbare i forhold til uforutsette påvirkninger eller endrede rammevilkår.

De siste 5 årene har vi hatt en positiv befolkningsutvikling med flere unge har etablert seg og relativt mange har overtatt gårdsbruk. Antallet barn i barnehage og elever i skolen har økt.

Folketallet har steget med 1,6 % (23 personer). Dette gir optimisme.

Klare vi å holde den positive utviklingen ser det lyst ut for Høylandet framover.

Er vi egen kommune ?

Kommunestrukturen er stadig under debatt. Det er stort og gjentakende politisk press for å slå kommune sammen til større enheter. Samtidig dokumenteres større tilfredshet med små kommuner. Det resulterer heller ikke nødvendigvis i økonomiske innsparinger ved større enheter noe en har erfaring fra i Danmark. Kommune kan selv bestemme om den vil gå sammen med andre. Mer sannsynlig er det at Stortinget bestemmer en større strukturendring.

Det vil være en klar oppgave for politisk og administrativt nivå å bevare og styrke grunnlaget for bosetting her så lenge kommunen er selvstendig og ikke skape undergangsstemning ved strukturendring til større enheter. Lokalsamfunnets sosiale og kulturelle kvaliteter, åpenhet, omdømme og næringsmuligheter vil danne et grunnlag for en positiv utvikling.

Uansett om vi blir med i en større kommune er det avgjørende for Høylandets framtid at det fins arbeid evt. ved pendling, gode oppvekstvilkår og gode helsetilbud og ikke minst trivsel, slik at folk vil bo i bygda. Dette må vi selv sørge for.

Fortrinn:

I flere sammenhenger har Høylandet gjort seg bemerket på en positiv måte og skapt utvikling og optimisme tross en generell befolkningsnedgang i distriktene. Revy med dugnadsinnsats, Rehab, FabLab er stikkord.

Et fortrinn eller godt omdømme må vedlikeholdes og utvikles for at en fortsatt kan høste fordelene. Dette gjør seg ikke selv, det krever ressurser og kloke beslutninger for å beholde et godt omdømme som kan bidra til en ønsket utvikling.

Samfunnsscenarioer for året 2040:

I forbindelse med NORADAPT- prosjektet som vi er med i har Østlandsforskning ved Tor Selstad utarbeidet såkalt Samfunnsscenarioer for året 2040. Dette gir flere interessante vinklinger og innspill som grunnlag for å forstå hva for muligheter som gir ønsket utvikling. Rapporten vedlegges.

Konklusjon:

Høylandet har samlet sett mange positive momenter som gjør at innbyggeren trives. Disse skal vi bygge videre på. Samtidig er det nødvendig å være klar over våre begrensninger og søke samarbeid og bruk av tjenester utenfor Høylandet på områder vi mangler tilbud. Dersom vi bygger på det vi har og tar de grepene som beholder optimismen og stoltheten over hjembygda, vil vi være 1300 "hållenga" før vi skriver år 2024.

3. VISJON, SATSNINGSOMRÅDER.

3.1 VISJON.

Fly så høyt du vil - med begge beina på jorda !

3.2 SATSNINGSOMRÅDER.

3.2.1. Befolkningsutvikling.

3.2.2. Barn og unge.

3.2.3. Kommunal tjenesteyting

3.2.4. Helse og omsorg.

3.2.5. Kultur/ idrett/ friluftsliv.

3.2.6. Næringsarbeid og næringsutvikling.

3.2.7. Arealdelen av kommuneplanen.

3.2.8. Samfunnssikkerhet.

4. SATSINGSOMRÅDENES HOVEDMÅL OG DELMÅL..

	Hovedmål	Delmål
Befolkningsutvikling	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vi har et fleksibelt og attraktivt boligmarked som stimulerer til bosetting. 2. 1300 innbyggere 3. Gi ungdommene lyst og mulighet til å bosette seg i kommunen. 4. Ta vare på og videreutvikle kommunens gode omdømme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for økt tilflytting • Gjennomføre tilflyttingsrelaterte prosjekter med vekt på bolyst. • Ha et attraktivt og trygt oppvekstmiljø. • Profilere kommunens særegne kvaliteter • Tilrettelegge for et variert tilbud av boliger / leiligheter bl. a utleieleiligheter.. • Tilrettelegging for kontrollert spredt boligbygging • Tilby varierte og attraktive tomter. • Møte veksten i antall eldre innbyggere. • Oppretthold / videreutvikle offentlige tilbud. • Kompetanseheving alle sektorer, offentlig, private, frivillige. • Legge til rette for nye kommunikasjonsteknologier. • Ha gode (person)kommunikasjonstilbud • Sentral infrastruktur herunder vegnett må ha en kvalitet som gjør det attraktivt å bo og å drive næring kommunen.
Barn og unge	<ol style="list-style-type: none"> 5. Skape et oppvekstmiljø som fremmer livsglede og stolthet. 6. Oppvekstmiljøet skal ha trygghet, trivsel, respekt og toleranse som grunnleggende verdier. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gi barn og unges gode oppvekstvilkår • Utvikling av fritidstilbudet i samarbeid med barn/unge og frivillige organisasjoner. • Involvere barn/unge i planprosesser • Opplæring tilpasses hver enkelts forutsetning og behov. • Det skal stilles krav og forventninger til barn/unge. • Det skal skapes arenaer hvor barn/unge får oppleve mestring. • Det skal fortsatt være et godt samarbeid og god kommunikasjon mellom de ulike offentlige instanser og foresatte for å gi barn/unge de beste muligheter og oppfølging. • Vi skal fortsatt være en MOT- kommune. • Det skal være nulltoleranse for mobbing.

Kommunal tjenesteyting	<p>7. Kjapp og fleksibel.</p> <p>8. Fornøyde brukere</p> <p>9. Fokus på service overfor brukerne. Informasjon og kommunikasjon skal vektlegges</p> <p>10. Den kommunale organisasjonen skal være effektiv, omstillingsvillig og målrettet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Løsningsorientert, fleksibel og snar. • Møtt av medarbeidere som er blide, hyggelige og imøtekommende. • Oppdaterte tjenestebeskrivelser som er kjent for brukerne. • Døgnåpen IT-basert kommune • Aktiv bruk av hjemmeside og sosiale medier.
Helse og omsorg	<p>11. Gode helsetilbud gjennom hele livsløpet.</p> <p>12. Kommunen skal ha fokus på folkehelsearbeid som inkluderer både helsefremmende og sykdomsforbyggende tilnærminger.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle innbyggerne skal ha et godt tilpassa helse og omsorgstilbud. • Fysisk aktivitet og kultur skal være viktige elementer i alt forebyggende arbeide. • God kompetanse til å imøtekomme brukernes krav og behov. • Møte et økende antall eldre både kompetanse- og kapasitetsmessig • Forebygge livstidssykdommer for å redusere konsekvensene av eldrebølgen • Møte krav og føringer i samhandlingsreformen (kompetanse /kapasitet/samarbeid) • Avklare kommunens rolle i et framtidig samhandlingsperspektiv (fag/kompetanse og kommuner) • Sørge for stabil legedekning • Fleksible boligløsninger for ”godt voksne”. • Ha attraktive aktivitetstilbud for seniorer. • Forebygge vold og kriminalitet.
Kultur- idrett- friluftsliv.	<p>13. Høylandet skal gi enkeltindividet mulighet til kreativitet, utfoldelse og mestring gjennom et rikt fritidstilbud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utnytte mulighetene innen kultur / friluftsliv spesielt innefor landbruk og reindrift i reiseliv / næringssammenheng og som helsefremmende faktor. • Samarbeide med lag og foreninger for å utvikle de fritidsaktiviteter som er skap for at ulike interesse- og aldersgrupper kan trives sammen. • Ha et bredt og variert kulturtilbud. • Bidra til å utvikle Revyfestivalen som et fortsatt nasjonalt attraktivt arrangement. • Utvikle kulturledere / ildsjeler.

Næringsarbeid- utvikling.

14. Høylandet skal være et attraktivt og kreativt samfunn, som legger til rette for utvikling av eksisterende næringer og nyetableringer

- Øke produksjonsvolum/verdiskaping i landbruket, foreta nødvendig omstillinger og gjøre det attraktivt for neste generasjon.
- Legge til rette for godt veiledingsapparat i landbruket.
- Reindrift, opprettholde framtidrettet drift.
- Arbeide for en forsvarlig rovdyrpolitikk som gjør det mulig å drive beitenæringene.
- Videreføre samarbeid med regionalt nivå vedr. næringsutviklingsarbeid.
- Etablere nødvendig samspill med private næringsaktører.
- Tilrettelegge for stedsuavhengige arbeidsplasser
- Samordne og legge til rette for økt reiselivssatsing i kommunen.
- Være fleksibel, arbeide for og vurdere prosjekter/nye næringer når mulighetene er tilstede.
- Utvikle FabLab som lærings- og kontaktpunkt mot internasjonalt fag- og næringsmiljø.
- Skape god infrastruktur som industriarealer og veier
- Legge til rette for utnyttelse av kalkforekomsten på Kongsmoen.
- Følge opp etablert næringsliv etter deres behov.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Arealdelen av kommuneplanen</p>	<p>15. Forvaltning av arealene skal være forutsigbar og bærekraftig med en balanse mellom bruk og vern.</p> <p>16. Avsette arealer til bolig – og fritidsformål samt næringsutnyttelse</p> <p>17. Våre etterkommere skal kunne oppleve de naturverdier som kommunen har.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ta vare på viktige miljøverdier. • Vurdere behov for nye utbyggingsarealer, fokus på attraktivitet og energibruk. • Oppdatere kommunedelplanene for Vassbotna, Midtre Høylandet og Kongsmoen og innarbeide disse i arealdelen. • Ajourføre plan for spredt boligbygging og innarbeide denne i arealdelen. • Avklare areal / tomter for fritidsbebyggelse • Oppdatere arealplanene med tanke på fremtidig infrastruktur bl. a gang-/sykkelveger og farled, ankringsplass og kaianlegg i Indre Follafjorden. • Vurdere retningslinjer for arkitektur. • Forvaltningsplan for Høylandsvassdraget innarbeides. • Innarbeide lokale forvaltningsprinsipper for INON. • Bruk av Fylkesdelplan for Indre Namdal som grunnlag. • Sikring av reinbeitearealer. • Avsette nødvendig areal til uttak av grus og pukk. • Avsette areal med industrimineraler, malmer og naturstein. • Samordne arealformål mot nabokommunene • Søke muligheter for vannkraftutbygging i vernet vassdrag. • Samordne alle interessene til en framtidsrettet arealplan. • Foreslå mulige snøscootertraseer.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Samfunnsikkerhet</p>	<p>18. Kommunen skal ha oversikt over sin risiko og sårbarhet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifisere områder med fare, risiko eller sårbarhet, bl. a. flom, erosjon og skredfare. • Ha en oppdatert kriseplan og risiko og sårbarhetsanalyse. • Kommunen skal være i stand til å handtere krisesituasjoner.

Vedlegg: Utredningene (jfr. planprogrammet) datert 06.04.11.
ØF-rapport nr 07/2010 Samfunnsscenarioer v. Tor Selstad